

Natalia STANCU

Adrian Pintea, și Marius Chivu în *Thomas A Becket*

Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra” – *Thomas A Becket* de Jean Anouilh.
Traducere de: Dana Crivăț. Regia artistică: Adrian Pintea. Decoruri: Mihai Mădescu. Costume: Nina Brumușilă. Ilustrația muzicală: Adrian Pintea. Asistent regie: Vasile Lupașcu. Distribuția: Adrian Pintea, Marius Chivu, Irina Petrescu, Gabriela Codrea/Alina Berzunțeanu, Doru Ana, Șerban Pavlu, Ion Cocieru, Vitalie Lupașcu, Lia Bugnar, Mihai Baranga, Șerban Pavlu, Daniel Popa, Vlad Hergehegiu, Robert Ursache, Andrei Aradits, Valentin Popescu, Gheorghe Ifrim, Florin Cosmulescu, Viorel Stoiciu, Mihai Dănilă, Florin Sasu, Valentin Mârșu.

Foto: Costin Nae și Remus Agatinei

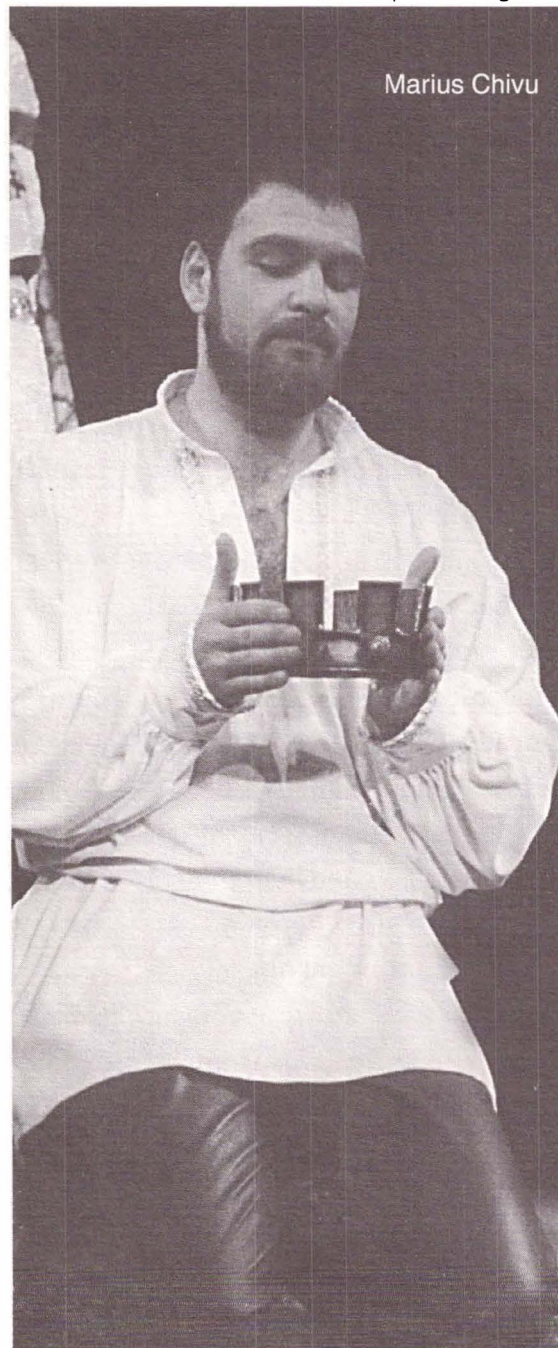
Creatorii recentei montări de la „Bulandra”, cu piesa lui Jean Anouilh, au înclinat către un spațiu de maximă întindere și deschidere. Atât cât permite scena de la Izvor, ba chiar ceva mai mult, dată fiind puntea pusă peste scaune – și ea nu doar loc de acces, ci și unul de joc.

Este, această simplitate a imaginii teatrale pe care o vom aprecia (în alte ipostaze) pe toată durata spectacolului, o opțiune, și desigur o calitate (care, însă – să o spunem în treacăt – se cerea susținută pe parcursul întregii reprezentații prin soluții spectaculare mai pregnante, oricum mai expresive, mai „alese” și mai eficiente decât repetatele „valuri de fum”.

Adrian Pintea, directorul de scenă (aflat la al treilea demers de acest fel pe o scenă profesionistă), mărturisește: „Ambiția mea personală este de a povesti întâmplarea”.

Numai că regizorul care își propune acest lucru narează *reprezentând, transfigurând* – fie și numai prin *nuanțe* – întâmplările și mai ales *psihologiile și relația protagoniștilor*.

Ce spune Adrian Pintea despre această tragedie a incompatibilității idealurilor și voințelor, *Thomas A Becket*, mergând cu subtilitate pe firul posibilelor înțelesuri ale textului lui Jean Anouilh? Cine este *Thomas A Becket* – din spectacolul de la „Bulandra”? Sigur, el este, cum ne spune el însuși, saxonul aflat sub ocupație normandă de o sută de ani, fiul unui neam de învinși. Sigur, la început, el iubește plăcerile vieții – vânătoarea, luxul și rafinamentul civilizației. Este un bun tovarăș de petreceri și vânătoare, pare chiar un prieten de nădejde al regelui. Onoarea plătită

Marius Chivu

cu prețul colaborării cu regele normand, pare a-i satisface până la un punct orgoliul, ca o compensație personală față de „nimicnicia“ neamului său saxon. În mod inteligent (cuvânt niciodată prea des rostit când e vorba de Adrian Pinteă) interpretul lui *Becket* insistă asupra firii stranii, melancolice, greu de înțeles; asupra singurătății, răcelii și înstrăinării personajului, asupra puterii lui limitate de a iubi; asupra stării lui de „spectator“ în lumea în care se mișcă aparent dezinvolt; asupra *alienării* pe care o dă „onoarea de împrumut“. Așa cum apoi el știe să comunice emoționant modul în care pentru *Episcopul de Canterbury* „Onoarea Domnului“ se identifică deopotrivă cu Revelația divină, dar și cu propria-i ființă, transfigurată prin credință.

Am admirat, desigur, în creația lui Adrian Pinteă (care evită deliberat grandilocvența și poza, dar care, în seara când l-am urmărit nu era încărcat cu maxima energie necesară) și momentele de cinism și cele de machiavelism rece, și cele în care Primatul Angliei pare atins de Grație, dar mai ales neliniștea și misterul conferite eroului; sugestia unei *conștiințe tainice* (nu neapărat limpezi, poate mai degrabă inconștiente) a *inadecvării*; jocul

secund al „vocii ascunse“, al ființei autentice.

Pentru un student – care a mai și intrat în acest rol (la care unii actori visează o viață fără să îl aibă vreodată!) după doar câteva repetiții – Marius Chivu este de-a dreptul excepțional. Cert, nu numai prin prezența sa fizică, luminoasă (ochi albaștri, privire intensă, când umedă, când incandescent-scânteietoare, carură impunătoare, o căldură aparte), ci și prin calitățile sale expresive, Marius Chivu se anunță ca un actor de mare viitor. Tânărul interpret câștigă spectatorii pe măsura desfășurării reprezentației. La început jocul său trădează faptul că (pentru a-și depăși timiditatea) interpretul intră în rol „fără complexe“. Dezinvolt, degajat jocul nu are suficientă tensiune și susținere interioară. Și aici credem că este și vina regizorului care l-a lăsat să evolueze, cum să zic, prea „crud“, care l-a „expus“ cam mult, neprotejându-l suficient (poate, prin jocul perspectivelor, al luminilor, al efectelor sonore etc.). *Henric al II-lea* creat de Chivu este un tânăr voinic, naiv și chiar copilăros. Este un vital (vitalitate pe care actorul o exprimă deosebit de plastic). Nu este însă un credul, ci dimpotrivă este *ros de neîncredere* și suspiciune.

Bănuiala îl face să provoace adesea declarații de fidelitate și mărturisiri de credință din partea lui *Becket*. Desigur, tranziile de la candoare la viclenie sau cinism, de la dezarmare sau descumpănire la agresivitate, de la franchețe și bună-credință la histrionism cereau o mai mare experiență (și un plus de elaborare). Dar Marius Chivu are căldură și putere de comunicare, suflu și credibilitate și în ultimele scene ale dialogurilor cu *Becket* – Adrian Pinteă, este impresionant evoluând ca de la egal la egal, alături de „maestru“.

Profesionalitatea, instinctul și gustul lui Adrian Pinteă – regizorul, sunt evidente și în tablourile ce sugerează – în stilizări rafinate sau spirituale – atmosfera de vrajbă, climatul otrăvit din familia Plantagenetilor, frivolitatea francezilor sau fariseismul Curții Papale, memorabilă fiind și scena „Crimei din catedrală“ (care i-a inspirat piesa omonimă lui T.S. Eliot).

Spectacolul de la „Bulandra“ prilejuiește o întâlnire cu Irina Petrescu (în rolul *Reginei-Mamă*, căreia actrița îi conferă distincție și o ușoară notă de răceală și artificialitate), precum și Gabriela Codrea și Alina Berzunțeanu, cu Doru Ana și Ion Cocieru, cu Șerban Pavlu, Vitalie Lupașcu și Lia Bugnar.